

הלכות שבת סימן שפה שפו

(ב) אינו מועיל כיון שאינו מודה בערוב: ב כותי הרי הוא כשאר עכו"ם ואין לו תקנה אלא בשכירות: ג ישראלי (ג) מומר לעבודת אילים (ד) * או לחלל שבתות בפרהסיא, *אפלו אינו מחללו אלא באסור דרבנן, (ה) הרי הוא כעכו"ם. ואם אינו מחללו (ו) אלא בצנעה, אפלו מחללו באסור דאורייתא, הרי הוא כשאר ישראל ומבטל רשות: ד ישראלי (ג) שהמיר (ו) והיו לו בתים בשכונת ישראל (ז) שערכו לכל השנה, אם אין לו פתח אחר קלל, הוא אוסר (ח) בכל שבת שחל לאחר שהמיר, (ט) אכל אם יש לו פתח אחר לשכונת האיני-יהודי, אפלו הוא (י) פתח קטן שלא היה רגיל בו מתחלה, (יא) דוחין אותו אצל פתח הפתוח לשכונת האיני-יהודי:

ב פשוט גרש חלו
ד ג ברייתא ערובין
סיט ד תוספות
והרא"ש ותפ"ד
שם, וכן דעת רש"י
ה הירושלמי המשנה

א מקרי תוספת
בפ"ק א ושני
בבב"א שבת ר'
כפירוש רש"י שם
ב משנה ערובין כ"ו
וברב"א פ"א

שפו דיני שתוף בערוב, ובו ט' סעיפים:

א אסרו תקמים לטלטל (א) מן התצרות למבוי, (ב) והתירוהו על-ידי שתוף, (ג) בשבובין פת או דבר אחר ממיני מאכל *מקל חצר ויחצר ונותנים אותו באחד מן התצרות, ואנו רואים כאלו פתוח כל

באר היטב

(3) מומר. ואם חלל שבת בחד זמנא לא מקרי מומר, עין ב"ד סימן יא: (2) שהמיר. כתב בגנייתו ורדים כלל ג סימן כב, דאם שכר מן הגזרה,

משנה ברורה

שמועיל לשמבטל רשות. ואף-על-פי שבנדאי מחלל שבת בפרהסיא על-כל-פנים באסור דרבנן, ואיתא בסעיף ג דאף כזה הרי הוא כעכו"ם? צדוקי שאני, שמתוק כף מימי אבותיו ומנהג אבותיו כידו, כן כתב בית-יוסף. (3) ודעת כמה פוסקים, דאף צדוקי לשמחלל שבת בפרהסיא דינו כעכו"ם. ונפקא-מנהג בכל זה (2) לענין קראים שבומננו, שבנדאי מחללים שבת בפרהסיא על-כל-פנים במלי דרבנן, אין יכולים לבטל רשות עד שישכר מהם: (ב) אינו מועיל וכיו. רוצה לומר, אף אם נתן חלק בערוב, אינו מועיל ואוסר עליהן עד שיבטל רשותו להן. ואלו דוקא מפת הצדוקים וכהאי גוונא שאינם מודים בתורה שבבב"א, (7) הוא הדין אם רק אינו מודה במצות ערוב, אינו יכול לתן חלק בערוב: (ד) או לחלל שבתות בפרהסיא. (4) דעון זה חמור כמו עובד עכו"ם, שעצשה כזה מומר לכל התורה. (1) ודוקא בשרגיל בעון זה, אכל אם חלל שבת בחד זמנא בפרהסיא, לא מקרי מומר. (1) ויש אומרים דאפלו בחד זמנא מקרי מומר. ופרהסיא מקרי, כשחלל בפני עצמה מישבא (8) או שידע שיחפרסם בגיהם. ודע, דכל זה כשהוא עובר לתאבון, (ט) אכל להכעיס, אפלו בשאר עברות ואפלו שלא בפרהסיא, דינו כעכו"ם: (ה) הרי הוא כעכו"ם. רוצה לומר, לענין זה (8) שאינו מועיל שוב בטול רשות (6) אלא דוקא שכירותו. (10) ולענין שארי דברים, יש מן האחרונים שסוברין שאינו חשוב כמומר על-ידי חלול שבת באסור דרבנן. ועין ביהודה-דעה סימן ב בפתיחת-השוקה, (11) ובבית-מאיר בסימן זה (12) ובספר גאון-יעקב בסוגיא (13): (1) אלא בצנעה. ואם מתבייש לעשות זה בפני אדם גדול (14), אף שעושה דבר זה בפני כמה אנשים, (1) גם זה לצנעה (15) יחשב: (2) ד (ז) שערכו לכל השנה. רוצה לומר, ולא אמרינן (16) דכיון שהתר לאיזה שבתות שחלו קדם שהמיר התר לכל השנה, דכל שבת ושבת מלתא בפני עצמה היא, וכיון שהמיר, בטל חלקו בערוב (18) ואוסר עליהן לשבתות אחרות עד שישכרו ממנו: (ח) בכל שבת שחל. ואם המיר ביום השבת גופא (19), מתר על אותו השבת, (13) דכיון שהתר מקצת שבת התר לכל השבת: (ט) אכל אם יש לו (20) וכיו. ואם מתחלה (12) לא היה לו ופתחו אחר שהמיר, עין לעיל סימן שפג (21): (י) פתח קטן. ועל-כל-פנים בעינן (17) שיהיה בו ארבעה טפחים על ארבעה טפחים, דבפחות מזה לא תשיב פתח, וכדלעיל בסימן שעב: (יא) דוחין אותו וכיו. דכופין אותו (10) על מדת סרב (22) כדי שלא יאסר עליהן, וכדלקמן בסימן שפו סוף סעיף ט לגבי ישראל, וגם בדנדאי כיון שנתנפר ורגיל עם העכו"ם, ניחא לה בההוא פתחא טפי:

א (א) מן התצרות למבוי. מפני שהמבוי (6) חשיב רשות משתפת כנגד התצרות (2), שאינם מותרים רק לאנשי אותו החצר, ונזרו אשו מרשות הרבים לרשות-היחיד: (ב) והתירוהו על-ידי שתוף. ששם שערובי-תצרות מערב כל בתי החצר יחד, וכדלעיל ריש סימן שטו, (3) כן שתופי-מבואות משתף כל תצרי המבוי יחד ועשים כחצר אחד: (ג) שובובין פת או דבר אחר. ואף דלענין ערובי-תצרות בעינן דוקא פת,

שער הציון

(3) תוספות ורא"ש, דכל התר הוא כשאינו מחלל בפרהסיא, וכן כתבו הרי"א (והובא בשלטי-הגבורים) והיר"א. ובאמת בהרמב"ם גופא מבאר בדרכיו בהדיא והצדוקים שזכורים לבטל רשות הוא כשאינם מחללים בפרהסיא, ולפלא על הבית-יוסף שקתב קלתו לדעת הרמב"ם שמבאר בו להפוך ומסבירא עוד לומר, דאפלו אם נימא בעלמא דלא נשאו אותם כעכו"ם משום דמנהג אבותם ביום [עין ביהודה-דעה סימן קנט סעיף ג ובש"ך שם], מכל מקום לעניננו לא שך זה, דכל עקר הטעם דנזרו בעכו"ם כדי שלא ילמדו ממעשיו, אם-כן גם בצדוקי שך זה כיון דעל-כל-פנים מתנהג כעכו"ם, ומאי צדיקא לן משום שמתנהג אבותיו כידו. ולפלא על הש"י ומגן-אברהם שלא הביאו כלל דעת שארי פוסקים שאוסרים בזה (2), ובאמת מן משמע פשוט דשרי בפסקא דאף בצדוקי אם מחללים שבת בפרהסיא אינו יכול לבטל רשות, וכן משמע מאלה רבה דודתו נוטה כזה פדעת המחמירים, וכן כתב בספר קרבן-נהגאל, ועין שם שהביא בשם פוסקים דלענין קראים שבומננו בנדאי יש להחמיר: (1) מן משמע בבית-יוסף, וכן איתא בלבוש: (7) מן משמע ברמב"ם, וכן מסיק בספר גאון-יעקב: (8) מן כתבו הפוסקים: (1) מגן-אברהם בשם תוספות ומהגות מימנו, וכן כתב היר"א, וכן כתב הש"י ביהודה דעה סימן יא: (1) מן מוכח מרש"י, וכן מסיק הש"ך ביהודה דעה סימן ב: (2) מן כתב הפריימג'ים, וכדאיתא ביהודה דעה סימן ב: (1) ש"ס, ומוכח באלה רבה ובשאר אחרונים: (16) ורש"א, ומוכח בבית-יוסף: (17) פשוט: (18) מגן-אברהם: (19) בבית-יוסף בשם הרשב"א: (10) ש"ס (16) פוסקים: (3) טור:

הַלְבוּת שֵׁפֶת סִימָן שֵׁפֶה שֵׁפוּ

ביאורים ומוספים המשך

[משנ"ב שם]

מִפְּנֵי שֶׁהַפְּכוּי חֲשִׁיב רְשׁוּת מְשֻׁפָּת קְנָגָד הַתְּצֻרוֹת².

2) ומבואות שלנו, כתב החזו"א (או"ח סי' צ ס"ק כג) שאף על פי שפסק השו"ע לעיל (סי' ססג סכ"ז) שיש להם דין חצרות לענין לחי וקורה, מ"מ נוהג בהם דין שיתוף, וכל שתי רשויות של שני אנשים שלכל אחד יש חלק מיוחד והן פתוחות לרשות אחת משותפת, יש לרשות המשותפת דין מבי, והריהם יכולים להשתתף בכל מיני אוכלים ומשקים, ואין צריך דוקא פת, וכפי שיבואר להלן.

ומטעם זה כתב שם (ס"ק כד), שהמערב עיר יזכיר בנסח גם שיתוף, ואם אמר רק עירוב ולא הזכיר שיתוף, העירוב פסול, משום שיש בעיר הרבה חצרות שאינן פתוחות זו לזו ואינן יכולות לערב יחד.

ובמקומות שיש להסתפק האם צריך לעשות עירוב או שצריך לעשות שיתוף, כתב החזו"א שם (ס"ק מב) שיאמר את הנוסח 'בהדין' וכו' של עירוב ושיתוף, וכשמניח את העירוב יאמר, שאם צריך עירוב הריני מניחו לשם עירוב, ואם צריך שיתוף הריני מניחו לשם שיתוף.

[משנ"ב ס"ק ב]

והתירוהו על ידי שתוף³.

3) בביאור הדבר למה בחצרות נקרא עירוב ובמבוי נקרא שיתוף, כתב הערוך השלחן (ס"א) שהוא לשם הקיצור ולידע במה מדובר, שאם לא כן היו צריכים לומר בכל פעם עירובי חצרות או עירובי מבואות, לכך קראו שם 'עירוב' לחצרות ושם 'שיתוף' למבואות, שכשיאמרו עירוב ידעו שמדובר בחצרות, וכשיאמרו שיתוף ידעו שמדובר במבואות. ועוד, ששם שיתוף הוא יותר כולל משם עירוב, ולכן במבוי שהדרך שיש בו יותר אנשים מאשר בחצר קראוהו בשם שיתוף.

[ביה"ל ד"ה מכל]

ואתו תצר שפניחין בו השתוף אין צריך לפת חלק פנה⁴.

4) אמנם באופן שהשכנים משותפים ביין או בשמן שלא לשם שיתוף, שמבואר ברמ"א להלן (ס"ג) שגם זה מועיל כאילו השתתפו לצורך שיתוף מבואות, כתב החזו"א (או"ח סי' צ ס"ק ב) שצריך שגם לבעל החצר שאצלו מונח היין או השמן יהיה חלק בשיתוף.

סאתים או יותר, הסתפק החזו"א (או"ח סי' פו ס"ק בא) האם דוחים את המומר לפתח זה. ועוד הסתפק, במקרה שבתו פתוח גם לחצר אחרת האם דוחים אותו מחצר זו לחצר אחרת. וצ"ח למקום אחר (שם ס"ק יט) ששם הכריע שאם ביתו פתוח לחצר אחרת אין דוחין אותו מחצר זו.

[משנ"ב שם]

ע"ן לעיל סימן שפג"ט.

21) ושם ביאר הפמ"ג (א"א ס"ק ג), שאם פתח בחול חוזר העירוב לקדמותו כיון שבכניסת השבת חל העירוב, ואם פתח בשבת העירוב בטל ואינו חוזר וניעור, וצריך לעשות ביטול רשות כמו בנכרי ששכרו ממנו בשבת [כמבואר בשו"ע שם]. מאידך, הכף החיים (ס"ק יז) הביא בשם השולחן עצי שטים, שאפילו פתח בשבת חוזר העירוב למקומו. אמנם, אם עברה שבת אחת אחר שהמיר ואחר כך פתח, לכל השיטות אינו חוזר וניעור, כיון שכבר בטל העירוב אחר שנתיאשו ממנו.

[משנ"ב ס"ק יא]

דְּכֹפִין אוֹתוֹ עַל מִדַּת סְדֵם²².

22) ומשמע שדין כפיה נוהג גם במומר. אמנם השו"ע הרב (ס"ד) הקשה איך יתכן דין כפיה במומר, וראה בשו"ת בית שלמה (או"ח ח"א סי' נד) מה שכתב בזה.

סִימָן שֵׁפוּ

דִּינֵי שֵׁתוּף בְּעִירוּב

[משנ"ב ס"ק א]

מִן הַתְּצֻרוֹת לְמִבְּוֵי¹.

1) ודוקא כלים ששבתו בבתיים אסור לטלטל מהחצרות למבוי, אבל כלים ששבתו בחצר או במבוי, מותר לטלטלם מחצר למבוי וממבוי לחצר, וכמו שנתבאר בשו"ע לעיל (סי' שעב ס"א) שגנין וחצרות וקרפיות כולן רשות אחת הן לענין כלים ששבתו בתוכם [ובביה"ל שם (ר"ה גיין) ציין שבגמרא מבואר שגם מבוי בכללם].

הלכות שְׁתַּת סִּמְנָן שְׁפָה

ביאורים ומוספים

[משנב ס"ק ג]

הלְקָף סְגִי בְּקָל דְּבַר־מְאָכְל⁶.

עוד בדין חלוקת מבוי באמצעו, מזה שכתבנו לקמן (סי' שצב ס"ק כד ו-כט) בשיטת המשנב והחזו"א.

[ביה"ל ד"ה ואין צריך]

דְּשִׁתְּוָה הוּא דְּנָקָא בְּחִצְרָא וְלֹא בְּבֵיתָה⁹.

9) ובטעם הדבר כתבו התוס' (עירובין עב, א ד"ה בפת), שכן שהחצר סמוכה למבוי ותשמישי החצר והמבוי דומים זה לזה, כשמניח את השיתוף בחצר ניכר יותר שהונח לשם שיתוף החצרות והמבואות.

[משנב ס"ק יד]

וְשִׁעוּרָא מְבַאֵר בְּסִמְנָן שֶׁחַס סְעִיף גו¹⁰.

10) שאם יש בחצר עד י"ח אנשים, צריך כגורגרת לכל אחד, ואם יש בה יותר מזה, די במונן שתי סעודות דהיינו י"ח גורגרות. [וראה מה שכתבנו בשו"ע לעיל סי' שסח ס"ג כמה הוא השיעור בזמנינו].

ולגבי מבוי כתב החזו"א (או"ח סי' קא ס"ק ד) בשם רבינו יהונתן (עירובין כו, א בדפי הרי"ף ד"ה כמה) ששיעורו לפי י"ח חצרות במבוי, והיינו גורגרת לכל חצר, ואינו תלוי במספר הבתים שיש בכל חצר. מאידך, הריא"ז (עירובין שם) כתב שצריך גורגרת עבור כל בית שבחצרות.

[משנב שם]

וְשִׁמְעָרְבִין שְׁלֵא לְדַעְמוּ¹¹.

11) וכמו כן אם מקפיד על שיתופו אין השיתוף חל. וכתב המגיד משנה (פ"ה מהל' עירובין ה"ב) שבדברי הרמב"ם מצינו חידוש, שכתב שאם אחד מבני המבוי ביקש מחבירו יין או שמן ולא נתן לו, גם אם אותם יין ושמן אינם ממה שהניחו לצורך השיתוף, מ"מ בטל השיתוף. ובהגהות הרמ"ך (שם) הקשה, שאם כן רוב האנשים אינם יכולים להשתתף ולערב, שהרי כמה פעמים אדם מבקש מחבירו הרבה דברים ואינו נותן לו. והכסף משנה (שם) צידד, שגם הרמב"ם מודה לשאר הראשונים שרק אם מקפיד על המאכל שהניחו לשיתוף הרי זה מעכב, אלא שהרמב"ם סתם כלשון הברייתא. והראב"ד בהשגות חלק על דברי הרמב"ם. וראה מה שכתבנו בזה לעיל סי' שסו ס"ק לו.

[ביה"ל ד"ה לזה]

אם לא שְׁתִּיבֵי בְּלִים שְׁתִּפִּין בְּבִיבְרָא¹².

12) ובאופן שאחד זיכה פת לשניהם בשותפות, הסתפק החזו"א (או"ח סי' צ ס"ק ט) האם די בזה או שצריך גם שייחד אותה לשם עירוב, מאחר שאין כאן מספיק עירוב הדעת כמו בבעל הבית שהיה שותף עם שכניו בפת. וכתב (שם ס"ק כד), שמדברי הביה"ל שלא חילק בזה, מוכח שדעתו שבכל אופן אפשר לסמוך על פת משותפת. [וראה מה שכתבנו בזה לעיל סי' שפב ס"א ד"ה צריך].

8) ולשתף בפרוסת פת, כתב בביה"ל לעיל (סי' שסו ס"ו ד"ה אין) שכשם שאפשר לשתף בשאר אוכלין ומשקין כך אפשר לשתף גם בפרוסת פת [ואינו דומה לעירובי חצרות שמעריבים דוקא בפת שלימה, וכמו שנתבאר שם]. ודייק כן מלשון הרמב"ם (פ"א מהל' עירובין ה"ח), שבתחילה כתב "אין מערבין בחצירות אלא בפת שלימה", ובהמשך כתב "ושיתוף בין בפת בין בשאר אוכלים", ולא כתב תנאי זה שצריך פת שלימה. אמנם הביא שיש ראשונים הסוברים שאפילו שיתופי מבואות אין מעריבים בפרוסה כשמערב בפת, וכתב שאולי כך סובר הרמ"א, וכן כתב הא"ר (כאן ס"ק יד) בשם הרשב"א (עבודת הקודש בית נתיבות שער ד סי' ד) שאין משתתפים בפרוסה. [וראה עוד לקמן סי' שפו ס"ק ו].

[משנב ס"ק ה]

וְחִצְרָא מְקַרֵי מְקוֹם הַמְּשַׁתְּמָר⁶.

6) ואם הניחו במבוי במקום המשתמר, כתב הערוך השלחן (ס"ד) שהעירוב פסול, כמבואר בגמרא (עירובין פה, ב) שכוין שדרך מבוי שאינו משתמר, אינו מועיל להניח את השיתוף במבוי כלל, גם אם יניחנו במקום המשתמר.

[משנב ס"ק יב]

צְרִיכִין לְהַתְחַלֵּק מִן הַשְּׂאֵר בְּצִנְרַת־הַפֶּתַח⁷.

7) והמג"א (ס"ק ג) כתב שהם צריכים להיחלק מהנכרים שגרים איתם במבוי על ידי צורת הפתח, בכדי שלא יאסרו עליהם [ולפי זה תמה על לשון הרמ"א שכתב שבני העיר אינם אוסרים עליהם כיון שאין כל העיר כמבוי אחד, הרי אפילו תחשב כמבוי אחד יכולים הם לערב לעצמם אחרי שיחלקו בצורת הפתח מן הנכרים שבעיר]. והמחצה"ש כתב שדברי הרמ"א נאמרו באופן ששכרו מהנכרים את רשותם, או שלכרי יש אחורי ביתו פתח או חלון הפתוח לבקעה או לקרפף שהוא יותר מבית סאתים, שבאופנים אלו מבואר בשו"ע לקמן (סי' שפט ס"א) שאינו אוסר. [וכתב שלמג"א היה נראה דוחק להעמיד באופנים אלו, כיון שהשו"ע סתם את דבריו].

[משנב שם]

או עַל־כָּל־פְּנִינִים בְּשְׁנֵי פִסְסִין⁸.

8) ולעיל (סי' שסג ס"ק קל) העתיק להלכה את דברי התוספת שבת (שם ס"ק עג), שבי' פסין מועילים דוקא כשאין להם דריסת רגל זה על זה, כגון שיש למבוי פתח אחר, אבל אם לא כן, אפילו דלת אינה מועילה. וצ"ע שכאן סתם כדעת המג"א (ס"ק ג), שבכל מבוי מועילה חלוקת ב' פסים. וצריך לומר שרק לחלק מבוי באמצעו אין מועיל כשאין להם פתח אחר, אבל כאן מדובר לחלק בין שני מבואות, ולכן מועיל ב' פסין גם אם אין להם פתח אחר. [וראה

הַלְבוּת שֶׁת סִימָן שְׁמוֹ

רנה באר הגולה

ג. בְּרִמָּא וְגַמְרָא פִּיה
דְּכִפְרִישׁ וְרִשִׁי שֵׁם
דְּכִפְרִימָא סְפֵה ג.
ה. הַרְשִׁפִּיא חֲשׂוּבָה
ו. מִשְׁפָּטוֹת הַשְּׁמָעָה
פ' ע"ג

המבוי לאותו חצר. יומפגי שאינו אלא לשפת התצרות, וכולים לתנו באורי התצור (ד) ואו בבית שאין בו ארבע על ארבע; * ואין צריכין לתנו בבית, רק שיהיה (ה) במקום המשפחה, הלךף אין נותנים אותו באורי המבוי (ו) (ועין לעיל סימן שסו): ב הישראילים שדרים (ז) בשלשה מקומות חלוקים ודלתות כל אחד מהמקומות געולים בלילה והשמש גובה קמח מקלם, (ח) אינו מועיל להם להשתתף, ששתוף מבי צריך שיהיה מנח (ט) בחצר שבמבוי, ואלו שנבדלים זה מזה ורחוקים אין שתופן אחד ואין מבואיהן קאחד: הגה (י) ואם ערכו במקום אחד, אין האחרים שלא ערכו אוסרים עליהם, הואיל (יא) ואין להם דריסת הרגל זה על זה, כי אין כל העיר חשוכה (יב) כמבוי אחד ארעילפי שישבין (יג) בקהף חומה אחת (כ"י סימן שצב כסם חזה התנופה): ג (יד) יככל משפטי ערובי תצרות ושעורו, ושאשתו מערבת בשבילו, ושמערכין שלא לדעתו אם אין הבית פתוח אלא לחצר אחת, ושקטן יכול לגבותו, ושיכול אחד לזכות לכלם (ושאם היו שפתין אין צריכין לערב), קף דיגי שתוף: הגה ואפלו היה משתף עם שכניו בסחורה, (טו) * לזה בינו ולזה בשמן, אין צריכין להשתתף, והוא שיהיה (טז) בכלי אחד

באור הלכה

וכמו הבית שמיניחין בו הערוב לענין ערובי תצרות, לעיל בסימן שסו סעיף ג: * ואין צריכין לתנו בבית וכי. מלשון זה משמע דכול לפן שתוף בבית, וכן מוכח מהרמב"ם בהלכותיו פרק א מצרובין, וכן הוא גס"פ דעת רש"י והרשב"א והראב"ד, וכן משמע דעת הרא"ש ויבמו שכתב בבית יוסף, ודלא נדעת החוספות שמצדדוין ששתוף הוא דוקא בתצור ולא בביתו: * לזה בינו ולזה בשמן. עין משנה ברורה מה שכתבנו דרבים חולקים על שיטת הטור, שהם דברי הרמ"א כבאו, וכן מצאנו לכלל גאוניעקב שהספיק לדעת החולקים, וכתב שם עוד, דמסתברא דלאו דוקא יין ושמן דלא, אלא אפילו מין אחד דלא מתערב אהדדי, כגון בתי ששף לזה פתח ולזה פתח, גס"פ לא מצטרפי להפטר משתופי מבואות נאם לא שהיו כלם שפתין בכפריה¹²], ולא כתבו הפוסקים דבמין אחד אין צריכין לערב אלא כגון משקין דמערבין ביחד ולא באכלין שאינם מתערבים, ואף על"ג דכשמשתתפים באכלים כודאי מהני ואפלו בכמה מיני אכליו, וכמבאר בסעיף ד, הינו היכי שהם מייחם לשם שתוף, אבל הכא דלא נתכוננו לזה אלא שגשמתפול לשם חתונה בעלמא, לא מהני אלא כגון מיני משקין שמתערבין בהדדי, ואפלו לדעת הטור דינו ושמן גס"פ מהני בכלי אחד, שאני התם דאף על"ג דשני מינים הם, על"כיל פנים מתערבין ונכרי יתנון בן נורי דאמר: שניהם חבירין זה לזה ואם נגע טבול ייזם בינו פסל השמן, ולא כן

משנה ברורה

כדלעיל בסימן שסו, שאני התם דערוב (א) משום דירה הוא, לערב דירקן לעשותן אחת, ודירתו של אדם אינו נמשך אלא אחר פתו, מה שאין בן שתופי מבואות דאינו אלא לשפת רשות התצרות שבמבוי לא רשות הפתים, ותצור לאו בית דירה הוא, הלךף סגי בקל דבר מאכל⁶, ומזה השעם נמי סגי כשנותנים אותו באורי התצור: (ד) או בבית שאין בו וכו'. דאפלו אם נימא: פינו דלא חשיב בית, הקפו וקרויו כמו שאינו, (ז) על"כיל פנים לא גרע מאורי שבתצור: (ה) במקום המשפחה. ותצור מקרי מקום המשפחה (גמרא): (ו) ועין לעיל סימן שסו, סעיף ג לענין ערובי תצרות, דשם בעינן דוקא ששיניחנו בבית דירה: ב (ז) בשלשה מקומות חלוקין. רוצה לומר, בשלשה מבואות שרחוקין זה מזה ומפסיק ביניהם (ה) מקום האסור בטלטול, (ו) מפני שדרים שם עברו ולא שכרו מהם רשותם: (ח) אינו מועיל להם להשתתף. יחד, אלא צריכין לערב (ו) בכל מקום פני עצמו: (ט) בחצר שבמבוי. רוצה לומר, באותו מבוי שגשמתפו בו, כדי ששכל אחד אחד יוכל להביא הערוב שאלו, וכאן הרי אסורין הטלטל הערוב ולהביאו אצלן, אם כן אין שתופן

קאחד. ולפי זה, הא דכתב המחבר: ודלתות וכו' געולין בלילה, (ח) לאו דוקא, דאפלו כפתוחין נמי, כיון שמשפטי ביניהם מקום האסור שאין יכולין להביאו אצלו, ונב"ל, כודאי לא מהני שתופן ודוין זה מצדק מחשיבת הרשב"א, ואפשר דעבדא הני התם כן כנעולין. ובספר בית מאיר ישב הדברים כפשוטן, דאפלו באין מפסיק ביניהם מקום האסור בטלטול, כגון ששכרו הרשיות מן העכו"ם שדך באמצע ותקנו המבואות פדו, ארעילפי כן אם הם רחוקין זה מזה ודלתותיהן געולות בלילה אין יכולין להשתתף יחד, דהשתוף הוא כדי לחברן ביחד, וכן שהוא כרחוק מקום וגם הדלתות געולות, אין יכולין להתחבר ביחד ולא מקרי שתוף. ומסיים שם בספר בית מאיר, דמסתברא דכל זה הוא דוקא (ט) אם אין להם רשות לפתח הדלתות בלילה (משמע המלכות וכדומה), אבל אם הרשות בידם לפתח בכל שעה שירצו, אין מתקלקל השתוף על ידי הנעילה: (י) ואם ערכו במקום אחד. רוצה לומר, שגשמתפו, (י) וקאי על דברי המחבר שהיו הישראילים במקומות חלוקים (אף זה (יא) לא מיני לגמרי כגוני הנ"ל, בשנהיו הדלתות געולות או אפלו בצורת הפתח ביניהם, דאם כן על ידי זה כודאי נתחלק רשותם, (יב) ואפלו הנה להם דריסת הרגל עליהם גס"פ אין יכולין לאסר עליהם, כדלוקמן בסימן שצב סעיף ו, אלא מיני שלא תקנו המבואות רק בלחי וקורה: (יא) ואין להם דריסת הרגל. פרוש, ארעילפי שיש להם רשות לעבר דרך שם, מפל מקום הואיל שיש להם דרך אחר לצאת, כופין אותו לעבר דרך שם, כמו שכתוב סימן שצב סעיף ו (מג"א). ועין בספר בית מאיר בסימן שצב מה שכתב בזה: (יב) כמבוי אחד. דאלו במבוי אחד (יג) כשדוים קצת מן הדירורין להשתתף בפני עצמם, צריכין להתחלק מן השאר בצורת הפתח) או על"כיל פנים בשני פסין⁸, כמו שכתוב בסימן שסו סעיף לא: (יג) בקהף חומה אחת. וצריך עיון, (יד) דהא קמא לן בסימן שסו סעיף כו (עין שם כגון אברהם) דהיכי דמקפת חומה, חושבת תוצר של רבים, וצריך כל מבוי להתחלק בצורת הפתח (טו) או על"כיל פנים בשני פסין ולא סגי בלחי וקורה: ג (יד) קכל משפטי וכו'. המבאר בסימן שסו; ושעורו מבאר בסימן שסו סעיף 101; ושאשתו מערבת בשבילו, בסימן שסו; ושמערכין שלא לדעתו¹¹, גס"פ שם; ושקטן יכול לגבותו, בסימן שסו סעיף ג; ושאחד יכול לזכות לכלם, שם סעיף ט; ושאם היו שפתין אין צריכין לערב, שם סעיף יא בהג"ה: (טו) לזה בינו ולזה בשמן. אף על"פי ששן שני מיני משקה, אפלו הכי כיון שהם בכלי אחד ונקרא שתוף, ארעילפי שלא הגחו שם לשם שתוף: (טז) בכלי אחד. רוצה לומר, כחונה של כל (מ) השלשה שפתין, אבל בשני כלים,

שער הציור

(א) רש"י: (ז) גמרא ורש"י, עין שם: (ח) כן כתבו הפגן אברהם ושלחן עצישיים והגר"ז, וכן מוכח מבאר הגר"א שהוא מפרש כן: (י) והוא הדין אם הפבואות שבאמצע אין מתקן בלחי וצורת הפתח כדוין: (י) אלה רבה: (כ) פרי מגדים והגר"א: (ט) ואפלו באופן זה מפקפק גס"פ שם על הרשב"א. עין שם: (י) הגר"א: (יא) מאמר מרדכי: (יב) מגן אברהם: (יג) מגן אברהם: (יד) זה נמוך בשלש השנים של מגן אברהם: (טו) ולא נובל לומר דאורי בשעשו שני פסין סוף כל מבוי, דאם כן מהו זה ששים אין כל העיר חשוכה במבוי אחד, אפלו במבוי אחד גס"פ מהני שני פסין, וכנ"ל בסימן שסו סעיף לא, וגם אפלו הנה להם דריסת הרגל עליהן גס"פ אין יכולין לאסר עליהן [כן מוכח כגון אברהם סעיף קטן ג שכתבי ראיה לענין דריסת הרגל מסימן שצב סעיף ו, ושם מבאר דהוא הדין בשני פסין]. ובתוספת שכתב הביא שבהלכה ברורה מלשב לקשית הפגן אברהם, ואין ספור כדדי, ולעניית דעתי לפי מה שבארנו הקשאי, קשאם גדולה היא על המי"א: (טז) כן מבאר בכמה פוסקים דאפלו לזה בינו ולזה בינו צריכין גס"פ שניהה מנח של כלם בכלי אחד: